

KAUNO LOPŠELIO-DARŽELIO „ATŽALĖLĖ“ KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo lopšelyje-darželyje „Atžalėlė“ tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą lopšelyje-darželyje, krizių valdymo komandos narių funkcijas, darbo organizavimą bei institucijų bendradarbiavimą krizių valdymo metu.

2. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt;

2.2. **krizė lopšelyje-darželyje** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę įstaigos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: ugdytinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikauta netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme įstaigoje, gaisras įstaigoje, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas ir kt;

2.3. **krizės valdymas lopšelyje-darželyje** – veiksmai, kuriuos atlieka lopšelio-darželio administracija, VGK ir krizių valdymo komanda, siekdama įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizės valdymas apima pagalbos organizavimą, lopšelio-darželio bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą įstaigos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

2.4. **krizių valdymo lopšelyje-darželyje komanda** – nuolat veikianti, krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos atstovai, švietimo pagalbos specialistai, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

2.5. **savižudybės grėsmė** – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti.

3. Krizių valdymo tikslas:

3.1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdomosi procesas lopšelyje-darželyje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;

3.2. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

II. KRIZIŲ VALDYMO LOPŠELYJE-DARŽELYJE ORGANIZAVIMAS

4. Lopšelio-darželio krizių valdymo komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę (toliau – Krizė), o įvykus Krizei įstaigoje – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti Krizės pasekmių įveikimą, atkurti įprastą lopšelio-darželio bendruomenės veiklą, užtikrinti Krizės paveiktiems lopšelio-darželio bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą ir informuoti apie įvykį savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, prireikus – kitas institucijas (savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas);

5. Lopšelio-darželio „Atžalėlė“ krizių valdymo komanda (toliau – Komanda) sudaryta iš 5 narių. Lopšelio-darželio Komandai vadovauja direktorius. Lopšelio-darželio Komandą sudaro: lopšelio-darželio Komandos vadovas, narys atsakingas už komunikaciją; narys atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, narys, atsakingas už saugumą, ir narys, atsakingas už pirmos pagalbos organizavimą. Lopšelio-darželio Komandos vadovo, nario, atsakingo

už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, ir nario, atsakingo už komunikaciją, funkcijas turi atlikti skirtingi asmenys.

7. Lopšelio-darželio Komandos nariais skiriami Krizės valdymui būtinų gebėjimų, tai yra komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo, savizudybės ir savizalos rizikos atpažinimo įgūdžių turintys lopšelio-darželio administracijos darbuotojai, mokytojai ir/ar pagalbos mokiniui specialistai. Komandos nariai gali būti ir VGK nariais. Lopšelio-darželio Komandos sudėtį įsakymu tvirtina lopšelio-darželio direktorius.

8. Lopšelio-darželio Komanda Krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

8.1. kartu su VGK parengia preliminarų Krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato Krizės valdymo veiksmus (toliau – Krizės valdymo veiksmų planas) (Priedas Nr.1);

8.2. įvykus Krizei, kartu su VGK konsultuojasi su lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais), peržiūri preliminarų

Krizės valdymo veiksmų planą, pritaikant jį esamai Krizės situacijai ir įvertinant lopšelio-darželio turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, esant būtinybei, iškviečia psichologinės pagalbos teikėją (-us), reguliariai aptaria esamą Krizės situaciją ir tolesnius Krizės valdymo veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

8.2.1. koreguoti Krizės valdymo veiksmų planą;

8.2.2. sustabdyti Krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius Krizės valdymo veiksmus aptaria Krizės valdymo eigą ir numatyti postvencinius veiksmus.

9. Lopšelio-darželio Komandos narių funkcijos:

9.1. **Komandos vadovas:**

9.1.1. numato, kad, nesant kurio nors lopšelio-darželio Komandos nario, jo funkcijoms Krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas įstaigos darbuotojas;

9.1.2. vadovauja lopšelio-darželio Komandos darbui;

9.1.3. inicijuoja lopšelio-darželio Komandos posėdžius Krizės valdymo klausimams svarstyti. Lopšelio-darželio Komandos posėdžiai Krizės valdymo organizaciniams klausimams, lopšelio-darželio komandos narių funkcijoms Krizės valdyme pasiskirstyti, preliminariam Krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kt. aptarti, organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus;

9.1.4. užtikrina, kad lopšelio-darželio Komandos nariai įgytų Krizės valdymo kompetencijų ir nuolat tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

9.1.5. užtikrina, kad lopšelio-darželio Komandos nariams dalyvaujant Krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

9.1.6. įvykus Krizei, nedelsiant informuoja lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, prireikus – kitas institucijas (savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas);

9.1.7. įvykus Krizei, susisiečia su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina Krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie Krizę bus pateikta lopšelio- darželio bendruomenei (administracijai, mokytojams, ugdytiniais, ugdytinių tėvams (globėjams, rūpintojams));

9.1.8. Krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie Krizę lopšelio-darželio Komandą ir VGK;

9.1.9. informuoja lopšelio-darželio administraciją ir mokytojus apie Krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie Krizę lopšelio-darželio darbuotojams, užtikrina, kad pedagogai nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) ugdytiniais grupėse (klasėse) praneštų informaciją apie Krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;

9.1.10. ugdytinio ir (ar) lopšelio-darželio darbuotojo mirties atveju, pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems;

9.2. **narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:**

9.2.1. įvykus Krizei, vertina situaciją lopšelyje-darželyje (labiausiai Krizės paveiktus lopšelio-darželio bendruomenės narius, bendrą lopšelio-darželio bendruomenės mikroklimatą,

psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir įstaigos vidinius resursus, reikalingus psichologinės pagalbos teikimui;

9.2.2. bendradarbiaudamas su lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija organizuoja psichologinės pagalbos lopšelio-darželio bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

9.2.3. labiausiai Krizės paveiktiems lopšelio-darželio bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir (ar) teikia psichologinę pagalbą lopšelio-darželio bendruomenės nariams (rengia pokalbius su lopšelio-darželio bendruomenės nariais, konsultuoja lopšelio-darželio bendruomenės narius individualiai ar grupėmis).

9.3. narys, atsakingas už komunikaciją:

9.3.1. reguliariai atnaujina lopšelio-darželio Komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą lopšelio-darželio Komandos nariams ir lopšelio-darželio bendruomenei;

9.3.2. bendradarbiaudamas su VGK, psichologinės pagalbos teikėju (-ais) ar lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija parengia informacijos apie Krizę tekstą, kuris bus skirtas lopšelio-darželio bendruomenei, prirėkuis ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją lopšelio-darželio Komandos vadovui;

9.3.3. konsultuoja lopšelio-darželio Komandos vadovą, pedagogus, kaip informuoti apie Krizę ugdytinius ir žiniasklaidą;

9.3.4. paruošia informaciją apie Krizę ir praneša ugdytinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

9.3.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;

9.4. narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

9.4.1. esant Krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme lopšelio-darželio bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių lopšelio-darželio bendruomenės narių saugumą, ir informuoja Komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prirėkuis iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

9.4.2. po Krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą.

9.5. narys, atsakingas už pirmos pagalbos organizavimą:

9.5.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei lopšelio-darželio bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus lopšelio-darželio bendruomenės narius, inicijuoja pirmos pagalbos teikimą ir informuoja lopšelio-darželio Komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prirėkuis iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

9.5.2. rūpinasi, kad Krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmai pagalbai suteikti;

9.5.3. numato vietą (-as) lopšelyje-darželyje, kur galėtų būti teikiama pirmoji pagalba;

9.5.4. po Krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

10. Lopšelio-darželio Krizės komanda numato preliminarų veiksmų planą, įvykus Krizei:

10.1. Nedelsiant po įvykio:

10.1.1. sukviesti Krizių komandą, prisiminti kiekvieno funkcijas ir atsakomybę;

10.1.2. sukviesti pedagogų pasitarimą, kurio metu instrukuoti, kaip informuoti vaikus, padėti vaikams reikšti emocijas ir reaguoti į įvykį;

10.1.3. priminti pagrindines Krizių komandos narių ir pedagogų funkcijas;

10.1.4. suteikti informaciją apie tai, kur ir kaip bus teikiama pagalba;

10.1.5. suteikti neatidėliotiną pagalbą tiems, kuriems jos labiausiai reikia;

10.1.6. pirmosios dienos pabaigoje aptarti pagrindinius dienos įvykius, numatyti svarbiausius kitos dienos veiksmus.

10.2. Kitą dieną:

10.2.1. organizuoti tolesnį pagalbos teikimą lopšelio-darželio bendruomenės nariams;

10.2.2. vykdyti šviečiamąją veiklą, slopinti gandus;

10.2.3. aptarti tėvų informavimą ir prevencinio švietimo klausimus;

10.2.4. dienos pabaigoje aptarti pagrindinius įvykius, numatyti tolesnius veiksmus.

10.3. Vėlesnėmis pirmosios savaitės dienomis:

10.3.1. organizuoti trumpus esamos situacijos aptarimus;

10.3.2. tęsti numatytų pagalbos priemonių įgyvendinimą.

10.4. Krizių komandai nusprendus, kad situacija normalizavosi, konkrečios Krizės valdymo veikla nutraukiama.

10.5. Komanda, įgyvendinusi Krizės valdymo plane numatytus veiksmus, įvertina Krizės valdymo lopšelyje-darželyje veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus bei koreguoja Krizės valdymo lopšelyje-darželyje veiksmų planą

11. Visi pagalbą krizinėje situacijoje lopšelyje-darželyje teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims, atlikti pavestas funkcijas, nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS**Kauno lopšelis-darželis „Atžalėlė“**

(Mokyklos pavadinimas)

(data)

1. Lopšelio-darželio bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę įstaigoje, nedelsdamas informuoja lopšelio-darželio komandos vadovą **Jurgitą Bušmanienę, tel. 861408788**
(vardas, pavardė, kontaktinis telefono Nr.).

Jam nesant, jo įgaliotą atstovą **Santą Eglinskienę, tel.863853818**
(vardas, pavardė, kontaktinis telefono Nr.).

2. Lopšelio-darželio komandos vadovas susisiečia su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta lopšelio-darželio bendruomenei.

3. Lopšelio-darželio komandos vadovas nedelsdamas sušaukia krizių valdymo komandos ir VGK posėdį.

Lopšelio-darželio krizių valdymo komandos narių vardai, pavardės, telefono Nr., funkcijos krizės valdymo metu:

1. Jurgita Bušmanienė, tel. 861408788 - komandos vadovas

2.Jurgita Bušmanienė, tel. 861408788 - narys, atsakingas už komunikaciją

3. Liubovė Petkienė , tel. 860925898 - narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą

4. Santa Eglinskienė, tel. 863853818 - narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą

5. Oksana Bužinskienė , tel. 862038948 narys, atsakingas už pirmos pagalbos organizavimą

4. Lopšelio-darželio krizių valdymo komandos vadovas informuoja apie krizę lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją.

Įstaigos pavadinimas:.....

Kontaktinio asmens vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas:

.....

5. Lopšelio-darželio krizių valdymo komanda kartu su VGK posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):

5.1. Įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie lopšelio-darželio bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);

Labiausiai krizės paveiktos asmenų grupės:

.....

.....

5.2. Įvertina turimus psichologinės pagalbos lopšelyje-darželyje resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir informuoja lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją.

Psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas:

.....

5.3. Sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms lopšelio-darželio bendruomenės grupėms (ugdytiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams), lopšelio-darželio darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;

5.4. Esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

5.5. Svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos skyrių, kitas švietimo įstaigas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus;

5.6. Mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuvėse: visi bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą, (laidotuvėse dalyvauja tik norintys bendruomenės nariai);

5.7. Atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais kartu su VGK, rekomenduotinai konsultuojantis su lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;

5.8. Numato kito lopšelio -darželio komandos posėdžio vietą ir laiką.

6. Apie krizę informuojama lopšelio-darželio bendruomenė.

7. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.

8. Pasirūpinama, kad visiems lopšelio-darželio bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.

9. Ugdytinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.

10. Lopšelio-darželio krizių valdymo komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.
